

Covid 19'un Türkiye Lojistik İşçilerine, Özellikle de **Motorlu Kuryelere** Etkileri: Örgütlenme Mesaisi ve Gündemi Olarak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

Aslı Odman

İstanbul İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi

www.isigmeclisi.org

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv. -

Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Görevlisi

<https://mimarsinan.academia.edu/AsliOdman>

22 Aralık 2022, Küresel Emek Üniversitesi - TEHİS Çalıştayı

"Covid-19 Zamanında Küresel Tedarik Zincirleri' Çevrimiçi Eğitimi Kapsamında

MOOC by the Global Labor University on "Global Supply Chains in Times of Covid-19 "

Türkiye’de ‘Lojistik Sektörü’ hukuki bir çatıya tekabül etmiyor!

- Askeri işlevlerden, savaş ve savaşa hazırlık dönemlerinden kalma bir alan, teknoloji, bir ‘süreç’ tekniği bilgisi
- Savaştan, piyasa savaşlarına ‘lojistik’ sektörü
- ‘Meta’ olmuş her şeyin transferi (nakliyat, teslimat ve dağıtım), yani istenilen yerde ve zamanda ‘piyasaya temin’ süreci (ham madde, makine, ürün, hizmet, insan, hayvan, bitki, bilgi...) [nakliye, envanter, depolama, malzeme idaresi, ambalajlama VE

İnternette perakende ticaret ve gıda dağıtımını şirketler + kargo taşımacılığı:

- Ve tüm bunların üzerinden yapıldığı ‘platform ekonomileri’ [Scotty, Glovo, Uber (TR’de kapandılar), [Getir](#)/vigo, Banabi, Yemek Sepeti, Trendyol, Ulak, Yolla, Yamm...: TR’de;

Küresel olarak: Uber, Amazon, Deliveroo, Lyft, JustEat, Gorillas, Foodpanda, Uber Eats, Just Eat, Foodora, Zomato, iFood, Foodora, Rappi, Loggi, Coupang, DoorDash, Uniqlo, Glovo ...]

- Kargo Taşımacılığı: PTT, DHL, UPS, Aras, Medlog, Yurtiçi, MNG, Sütrat...

2021 Temmuz SGK verilerine göre örgütlenme stratejisi ve ittifakları belirleme ihtiyacı!

- 15 no'lu Taşımacılık
- 16 no'lu Gemi Yapımı, Deniz Taşımacılığı, Ardiye ve Antrepoculuk (Marketlerin depoları)
- 18 no'lu Konaklama ve Eğlence İşleri (Burger, KFC, Starbucks, Yemeksepeti vs...) mi?
- yoksa 2 no'lu Gıda mı?
- 07 no'lu İletişim (Ptt taşıeron kurye işçileri)
- 10 no'lu Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar işkolu, marketler ve depolarına çalışan motorlu kuryeler...

- +sıklıkla da başka faaliyet alanlarında (garsonluk, gıda... vb.) çalışıyor gösteriliyorlar ;
- + ama aynı zamanda her işkolunun kendi özel depolama, nakliye faaliyetinde o iş koluna aidiyete dair itiraz tehlikesi var! (metal, petrol, ağaç...);
- +temizlik, güvenlik, şoförlük gibi kurye de 'yardımcı iş' olarak değerlendirip, kanun dahilinde (örn: bankalar, hastaneler) bu işkollarında gösterilebilirler;
- +altışveren/taşeron kurye çatı şirketlerde istihdam ile büyük ana işverenin işi hileli olarak dışsallaştırılabilir ve iki farklı işkolu olarak tespit edilerek, ortak örgütlenme engellenebilir...

1. BUNUNLA İLGİLİ NE GİBİ TAKTİK VE STRATEJİLER VAR?

Motorlu kurye işçileri kimler?

- **SGK Faaliyet Kolu NACE 53:** Posta Ve Kurye Faaliyetleri 09/2020'de kayıtlı 73.586 işçi! **Posta ve internet üzerinden perakende satışta ciro artışı –pandemi ve e-ticaret etkisi ile!- Ocak 2020 – Ocak 2021 arasında %130'u bulmuş!** [Eğlence Konaklama (55, 56, 93), Taşımacılık (49?)]
- SGK Meslek Kodu: 8321.02

TABLO 16- 4/a KAPSAMINDA ZORUNLU SİGORTALILARIN FAALİYET KOLLARINA VE İŞYERİ BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE DAĞILIMI

Table 16- Distribution of Compulsory Insured Persons According to Activity Branches And Work Place's Size in 4/a Coverage

2021 Haziran (June)

Faaliyet Kodu NACE Code	Faaliyet Bölümleri (NACE Sınıflamasına Göre) (Branch of Activities By NACE Codes)	Zorunlu Sigortalı Sayısı Number of Compulsory Insured Person												Toplam Total	
		İş Yeri Büyüklüğü (İşyerinde Çalıştırılan Sigortalı Sayısı) Size of Work Places (Number of Compulsory Insured Employees)													
		1 Kişi	2-3 Kişi	4-6 Kişi	7-9 Kişi	10-19 Kişi	20-29 Kişi	30-49 Kişi	50-99 Kişi	100-249 Kişi	250-499 Kişi	500-749 Kişi	750-999 Kişi		1000+ Kişi
		1 Person	2-3 People	4-6 People	7-9 People	10-19 People	20-29 People	30-49 People	50-99 People	100-249 People	250-499 People	500-749 People	750-999 People		1000+ People
53	Posta Ve Kurye Faaliyetleri	2.046	2.642	4.667	5.968	12.863	4.843	4.825	5.837	8.283	4.081	3.485	860	13.186	73.586

- Fiilen çalışan sayısı 100.000 mi 900.000 mi?,
yoksa 250.000 mi?

‘Torba’ işkolları, ‘torba’ kodlar...

Türkiye’de kargo taşımacılığı faaliyetlerinin yerine getirildiği hizmetler, Nace Rev.2 kodları içerisinde ulaştırma ve lojistik hizmetlerinde sınıflandırılmaktadır¹. Sanayi ve Hizmet İstatistikleri’ne göre 2019 yılında sektördeki girişim sayısı toplam 463 bin 708’dir (TÜİK, 2020). 2019 yılı verilerine göre ulaştırma ve lojistik faaliyetlerinde çalışanların sayısı toplam 1 milyon 383 bin 523 olup bu kişilerin 950 bin 290’ı ücretli çalışan olarak gösterilmektedir. Ancak bu veriler, yalnızca kargo taşımacılığı veya genel olarak 15 no’lu taşımacılık işkolunu kapsamamaktadır. Bunun yanında 16 no’lu işkoluna giren deniz taşımacılığı ve ardiye antrepoculuk hizmetleri de bu kapsamda yer almaktadır. Diğer taraftan yardımcı hizmetlerin de bu verilere dahil olduğunu ihmal etmemek gerekir. Bu kısıtlardan hareketle değerlendirmeler yapmak daha yerinde olmaktadır.

Kaynak: Erkan Kidak’ın hazırladığı ‘Kargo Taşımacılığında Kendi Hesabına Çalışma Aldatmacası: Esnaf-Kurye’ Raporu, Tümtis Yayınları, s. 23 (2021)

Taşımacılık işkolunda yerine getirilen hizmetler, Nace Rev.2’de ilk iki hanesi 49, 50, 51, 52, 53 olan kodlarda sınıflandırılmaktadır. Posta ve kurye hizmetleri 53 no’lu kod altında yer almaktadır. Ancak bu hizmetlerde faaliyet gösteren ve bu araştırma kapsamında yer alan şirketlerin sağladığı hizmetler 49, 52 ve 53 kodlarında yoğunlaşmaktadır. Bu bilgiye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın sendikalarla paylaştığı 15 no’lu İşkolu İşyerleri Listesi’nden erişilmiştir.

Kaynak: Erkan Kıdak’ın hazırladığı ‘Kargo Taşımacılığında Kendi Hesabına Çalışma Aldatmacası: Esnaf-Kurye’ Raporu, Tümtis Yayınları, s. 23 (2021)

49	Kara Taşımacılığı Ve Boru Hattı Taşımacılığı
50	Su Yolu Taşımacılığı
51	Hava Yolu Taşımacılığı
52	Taşımacılık İçin Depolama Ve Destekleyici Faaliyetler
53	Posta Ve Kurye Faaliyetleri

- Çalışma statüleri:
  - *A. Kayıtlı / kayıtdışı, sigortalı/eksik sigortalı /sigortasız, kaçak (çocuk, göçmen/mülteci işçi)
  - *B. Esnaf kurye (2017'de ilk uygulamalar, şimdi hızla yükselmekte , [%50'ye yaklaşıyor](#))
  - *C. Kendi motoru veya ana işverenin motoru ile ana işverene bağlı, kendi motoru veya alt işverenin motoru ile ana işverene aracılık yapan alt işverene bağlı (Getir/vigo), kendi hesabına çalışır gözükrken (Esnaf kurye) fiilen ana şirketin alt işvereni olan bir aracı şirket çatısı altında ...

Savaş ve Çalışma 'Barışı'

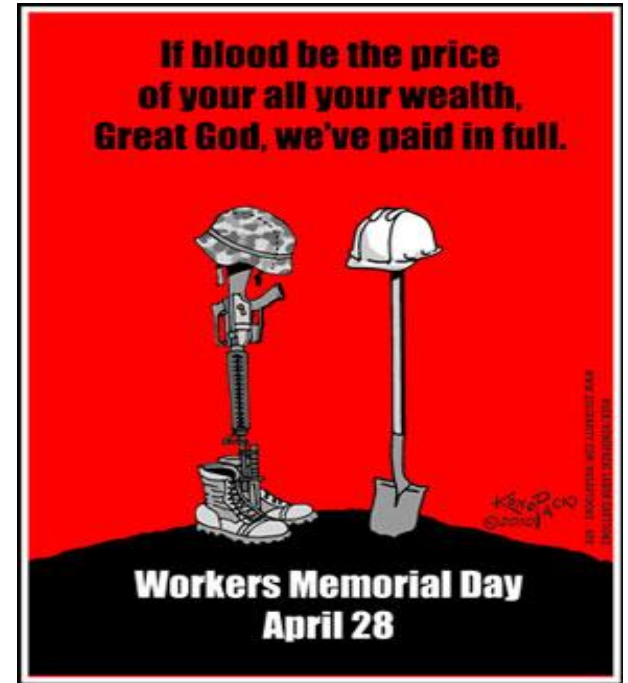
TESLİMAT BİLGİLERİ		
Son Durum	:	
Teslim Alan	:	Teslim Tarihi Saati :
TESLİM EDİLEMEME BİLGİLERİ		
TARİH	TESLİM EDİLEMEME NEDENİ	AÇIKLAMA
29.03.2021 15:32:47	KURYE VEFAT ETTİ	

*'Tüm bu refahının bedeli kan ise, Yüce Tanrım,
biz bunu peşinen ödedik'*

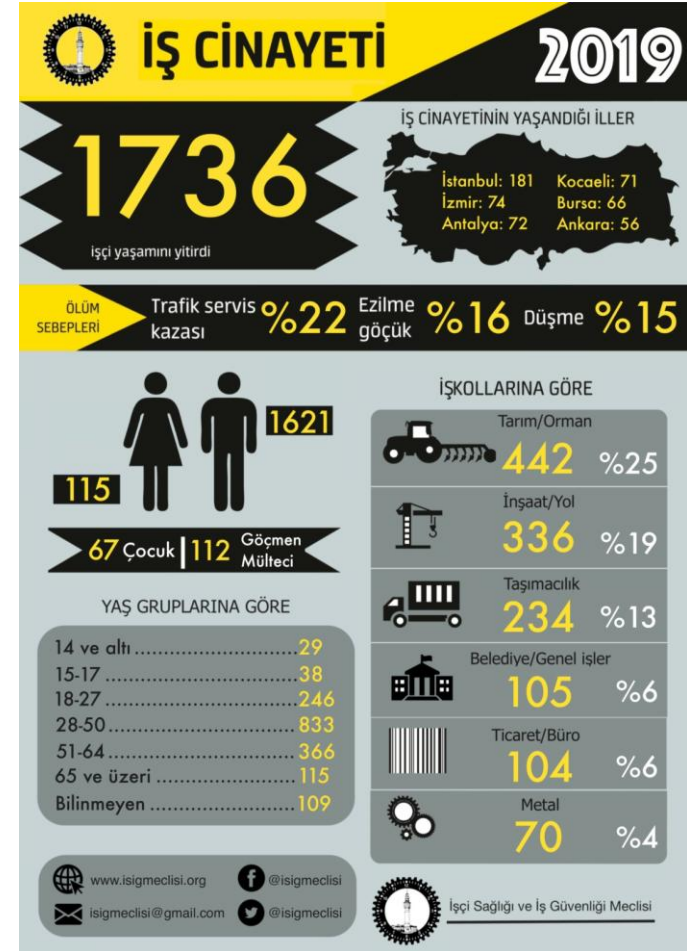
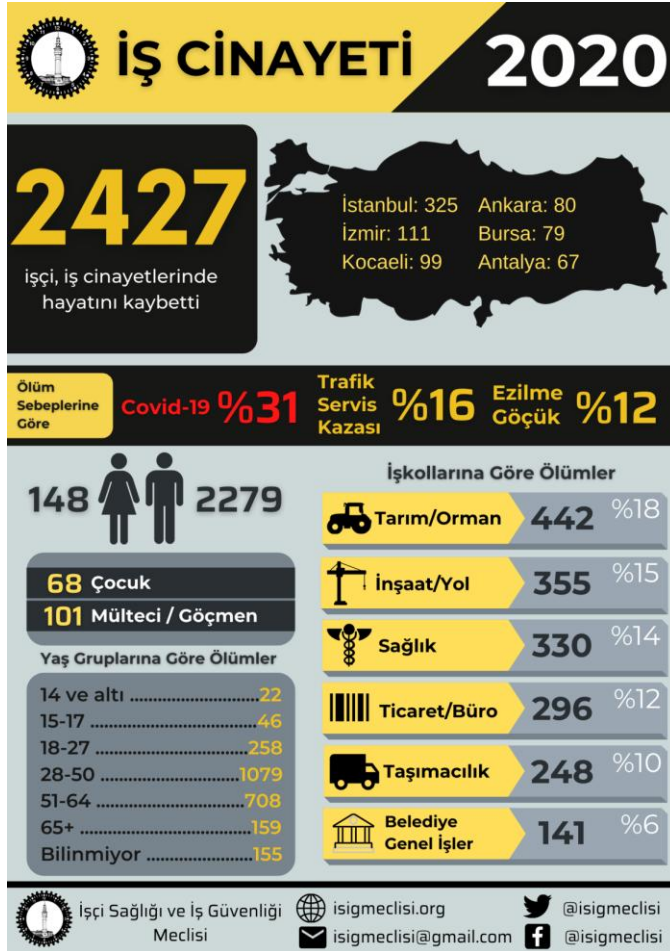
Konopacki, 28 Nisan afişi

İSİG Meclisi

2020 ve 2021 motorlu kurye
iş cinayetleri verileri
karşılaştırması

Buzdağının görünen kısmına 'covid-19' etkisi

Pandeminin 18. Ayında COVID-19 Nedenli İş Cinayetleri

1209

işçi hayatını kaybetti

COVID-19 işçi sınıfı hastalığıdır

Ölenlerin Yaş Ortalaması: **48**

Yaş Gruplarına Göre Ölüm Sayıları

18-27	13
28-50	495
51-64	543
65+	128
Bilinmiyor	30

İşkollarına Göre Ölüm Sayıları

<https://www.isigmeclisi.org/20684-covid-19-bir-isci-sinifi-hastaligidir-salginin-on-sekizinci-ayin>

‘essential workers’ (vs. bullshit jobs – Graeber)

‘Trışkadan İşler’e karşı
Vazgeçilmez / Elzem /
Yaşamsal / Hayati İşler

Gerçekleştiren İşçilerin
Pandemide İşyerinde
Sağlık Hakkı, Yaşam
Hakkı, İşçi Sağlığı ve İş
Güvenliği...

2. EN ÖNEMLİ İSİG
SORUNLARINIZ? İLK
NEYİ DEĞİŞTİRİRDİNİZ?

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
Meclisi

isigmeclisi.org

isigmeclisi@gmail.com

@isigmeclisi

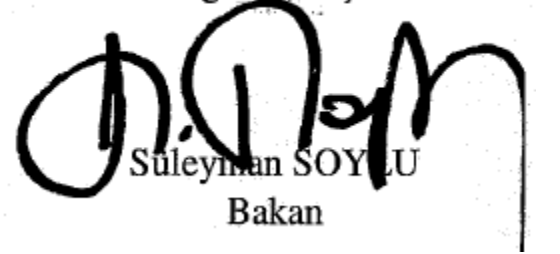
@isigmeclisi

İSİG Meclisi 2020 ve 2021 İş Cinayetleri Raporlarına Motorlu Kuryeler...

- Zikredilen 'Trafik Daire Bşk'ndan alınan veriye göre 9.3.2020-24.02.2021 arası 189 kurye kazada hayatını kaybetti'; 'pandeminin ilk yılında 19'dan 190'a yükselen' motorlu kurye iş cinayeti; '2019'da ölümle sonuçlanan 103 motosiklet kazasının 75'i motorlu kuryeler tarafından yapıldı', 'Tüm Anadolu Motosikletli Kuryeler Federasyonu'nun Mart 2020-Haziran 2021 arası 227 motorlu kurye öldü ' gibi basında dolaşan bilgileri teyit edemiyoruz. TÜİK Trafik Kazası verileri, motorlu araçların kazaya karışma oranını (%20 civarında) veriyor, fakat bunları motorlu kurye veya şahsi kullanım olarak ayırmıyor.

Ayrıca; trafik kaza tespit tutanağında ve trafik idari para cezası karar tutanağında, kişilerin mesleklerine ilişkin bilgi bulunmamaktadır.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

Kaynak: [22.3.2021 tarihli Ö. Fethi Gürer'in Soru Önergesi'ne yanıtı](#)

İSiG Meclisi 2020 ve 2021 İş Cinayetleri Raporlarına Motorlu Kuryeler...

- 2020’de 9 motorlu kurye
- 2021’de ise bugüne dek 26 motorlu kuryenin iş cinayetini isimleri ve ölüm şekilleri ile somut olarak, günlük ulusal/yerel basın, sosyal medya ve yerellerdeki kaynaklarımızdan belgeleyebildik
- En genci 12, en yaşlısı 47 yaşında
- Çoğunlukla trafik kazası nedeni iş cinayetleri, yolda adli vakada ‘kim vurduya giden’, teslimat yapacağı apartmanda [apartman boşluğuna düşen motorlu kuryeler](#) de var. Covid-19 kaynaklı ölüm hiç kayda geçirilememiş...
- 2020’den 21’e motorlu kuryelerin iş cinayeti kurbanı olduğu illerin coğrafyasının İstanbul, Ankara, İzmir dışında daha sıklıkla çıktığı görülüyor...

Alandaki önemli gelişmeler:

- [AB İSİG Ajansı 2010 Teslimat Sektörü İSG İyi Pratikler Kılavuzu](#): yayımlandı;
- [2016: Moto-Kur-Sen](#) kuruldu (15 no'lu Taşımacılık İşkolunda) –) 2019: Tüm-Taşıma- İş Konfederasyonu
- MYK Motosikletli Kurye Çalışma Grubu'nun katkıları ile hazırlanan Motosikletli Kurye (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 29 Kasım 2017 tarihli ve 30255 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi;

Alandaki önemli gelişmeler:

- [Esnaf – Kurye uygulaması başladı](#) 2017’de scotty, 2018’de trendyol, 2019 getir/vigo (tamamen), 2021 Yemeksepeti, banabi...bağımlı çalışan işçi statüsünden, ‘şahıs şirketi’ formu dayatılınca kaybedilen haklar ve artan baskı ve risk! İş Hukuku’nun koruyucu hükümlerinden, ‘girişimci’ Borçlar Hukuku’na geçişte kaybeden işçiler...
- İşçilerin Sorumluluklarını Piyasada Ayırışma Unsuru olarak Tanımlayan ve Standardize Eden “Mesleki Yeterlilik Kurumu Motosikletli Kurye (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği (2019)” yayımlandı [Mesleki Yeterlilik Kurumu, 2020 ve 2021’de iki kere tadil edilmiş]
- 2019’da TBMM’de motorlu kuryeler hakkında ilk soru önergesi verilmiş, bundan sonra soru ve araştırma önergeleri yoğunlaşıyor (çoğu cevapsız, önergeler de mükerrer ve çoğu temiz bilgi üretmekten uzak, içermekten uzak!)

100 sterlin ceza
ve bir uyarı daha aldın.

Facebook /SorryWeMissedYou www.SorryWeMissedYou.co.uk

Alandaki önemli gelişmeler

- Uluslar arası Çalışma Örgütü TR: [Motosikletli Kuryeler Odağında Teslimat Sektörü Çalışanlarında Psikososyal Risk Analizi](#) (Aralık2021)
- 2020: Yemeksepeti işçileri örgütlenmesi ([Komite](#), Nakliyat-İş ve sonunda Tümtis ve işveren hilesi olarak işkolu değişikliği / yetki itirazı)
- [2020 Aralık: TEHİS](#) kuruldu (15 no'lu Eğlence / Konaklama işkolunda)
- 2020 Motorsiklet Taksi Derneği (insan taşımacılığı)
- 2020 [Nakliyat-İş](#)'den [#BanabiSendika](#) atılımı

3. ALANDAKİ HANGİ GELİŞMELER NELER EKLEMELİ?

Mevcut örgütlenme alanındaki aktörler...

- **Mesleki Örgütler**: Tüm Anadolu Motosikletli Kuryeler Federasyonu + (hangi?) İllerdeki Motosikletli Kuryeler Dernekleri
- **Sendikal Yapılar**: Moto-Kur-Sen/Tüm Taşıma-İş, Nakliyat-İş/Umut-Sen, Öz Taşıma İş, Tehis, Tümtis.
- ***İletişim Platformları***: Motokurye Kargo İşçileri Koordinasyonu, Motokurye Haber (@kuryehaber), Patronların Ensesindeyiz
- Ulaştırma BK, İçişleri BK (trafik)
- Çalışma ve SG Bakanlığı
- Perakende, gıda, çiçek vs. dağıtım, posta/kargo şirketleri
- Ufak aile tipi işletmeler + Paket servis elemanlarının 'esnaf' patronları
- ....

Örgütlenmeye maya veren ne gibi somut adımlar olabilir / var?

- Tehlike sınıfına baktığımızda ise nedense “çok tehlikeli” sınıfta hala değerlendirilmediğini görüyoruz: Oyuncular Sendikası misali tehlike sınıfına dair kampanya, baskı süreci örgütlenebilir! ;
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamı dışında tutulan Esnaf-kurye modeline dair lokomotif hukuk davaları açılıp, bağımlı sigortalı çalışan oldukları kanıtlanabilir (Ev-Eksen’deki emsal davada olduğu gibi) ...
- Kazaları saklama eğilimine karşı kampanyalar: “Örgütlenme yanındaki meslektaşına geçirdiğin kazayı anlatmakla başlar!” şiarını takiben: ‘Kaza ve Ramak-kala kaza bilgilerinin, nedenlerinin sendika içinde toplanması, kazaya yol açan yol yapım hataları, işveren talimatı, müşteri şiddeti gibi faktörler ayrıştırılabilir, motorlu kuryeler içinde bu yaralanmalı, yaralanmasız kaza, rota, ve bilgileri anonim bir şekilde yayılabilir ...

Örgütlenmeye maya veren ne gibi somut adımlar olabilir / var?

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 13. Madde 'Tehlikeli İşin Reddi' Kampanyası ile bu somut kaza bilgileri birleştirilebilir! ;
- Öncü meslek hastalıkları tanı süreçlerine müdahil olmak (aşırı uzun çalışma saatleri, hava koşullarına açık maruziyete bağlı ve ergonomik hastalıklar, eklemler, fıtık, göz, akciğer hastalıkları...);
- İşveren ve dev-şirket'in tüketiciye yönelik '*naming-shaming*' (şirketi namı ve sanı ile kanıtları ile ifşa etme) süreçleri – şirket ifşaları yapılabilecek konular: ****hız puanlaması / 'paket atarken yarıştırılma' sisteminin ayrıntıları ve gayri insaniliği ** diğer üretim baskısı araçları ** güvenli ekipman sağlanmaması **tehlikeli / anlamsız malların taşınmasının reddedilmesi, hem 'karbon izi', hem de 'işçi sağlığı riskleri' ortak argümanı ile... [örn: sıcak, karton bardakta kahve!];**

Örgütlenmeye maya veren ne gibi somut adımlar olabilir / var?

- Benzer koşullarda çalışan motorlu kuryelerin işkollarına parçalanarak, dağıtılma durum ile ilgili için emekçi cephesinden yapacak kampanyalar
- Alo 170 hattının etkin, işçiden yana kullanılması
- Mesleki yeterlilik belgesi edinme sürecine işyerinde sağlık hakkına dair hak odaklı formasyonun eklenmesi
- Çalışma sürelerinin gün içinde ve karanlık bastığı saatlerde kısıtlanması
- Ayırıştırma ve dağıtım işlerinde, ayırıştırma işlerindeki istihdam masrafları işverene kalacak şekilde tam ayırım talebi

Örgütlenmeye maya veren ne gibi somut adımlar olabilir / var?

- Trafik kontrollerinde, SGK sorgulaması mecburiyeti, kaçak çalışmada işveren sorumluluğunu ve cezalandırılmasının sağlanmasına yönelik kampanyalar;
- Kayıtdışı çalışmaya, çocuk işçiliğe, mültecilere / göçmenlere karşı istihdamda ayrımcılık ve ırkçılığa karşı süreçler, kampanyalar;
- Yüksek genç işsizliği ve yoksulluğu ile ilgili diğer alanlar #barınamıyoruz, #öğrenciborçları, #geçinemiyoruz, #nesiladaleti ;

Örgütlenme atılımı, bağımsız ve büyük sendikalardan dayanışma alan oluşumlar

- **Birleşik Krallık:** [IWGB Couriers](#), @IWGB_CLB, Kuryeler ve gıda dağıtımçıları sendikası; [IWGB, @IWGBUnion; *Birleşik Krallık'ta en çok göz ardı edilen ve marjinalleştirilmiş işçilerin bazılarının hakları için mücadele eden tabandan üyeler tarafından yönetilen bağımsız sendika (2012: Kuruluş)*
- **ABD:** [Los Deliveristas Unidos](#), pandemi sırasında [kurulmuş](#)
- **Fransa:** 2021 [ilk 'iki tekerli' teslimat işçileri organizasyonu](#) CGT altında Kuruldu
- **Avusturya:** @RidersCollective
- **Almanya:** Gorillas Workers Collective
@GorillasWorkers VE <https://deliverunion.fau.org/>

Los Deliveristas Unidos roll down Broadway. | Claudia Irizarry Aponte/THE CITY

- Güney Kore dağıtım işçileri 2021 direnişleri [Parcel Delivery Workers' Solidarity Union ve KCTU (Kore Sendikaları Konfederasyonu) (Pandemi döneminde 21 dağıtım işçisinin aşırı uzun çalışma saatleri 'kwarosa' yüzünden hayatını kaybettiği açıklanıyor)
- Brezilya ve Latin Amerika
#BrequeDosApps, #YoNoReparto
- Küresel gıda şirketlerine karşı
Küresel direnişler: 2021 raporu
- LabourStart Emek Haberleri Sitesi'nin 2017-2021 arası Hong Kong, Avustralya, Çin, Kanada, Ukrayna, İspanya, İsrail, Hindistan, Norveç direniş, kazanım, örgütlenme modeli haberleri taranıp analiz edilebilir.

Recife, Brezilya, 2020

- **Küresel Emek Üniversitesi'nin 'Covid-19 Tedarik Zincirleri' sertifika programında Dr. Paolo Marinaro** (Doktora Sonrası Araştırmacı, Küresel İşçi Hakları Merkezi, Pennsylvania Eyalet Üniversitesi) tarafından sunulan **“Covid-19'un gıda teslimat işçileri üzerindeki etkisi: Emegin yanıtı”** başlıklı video

Başka örnekler biliyor muyuz?
İletişimde miyiz?

Bu çalışma notları, gelişmeye, düzeltmeye,
önerilere açık bir şantiye teşkil etmektedir!

Mail: asliodman@gmail.com

Geliřtirmeye yardımcı olan Fuat Filizer.....'e teşekkürler